

یک پژوهش آماری درباره زندانیان

یکی از جلوه های مهم عملکرد حکومت رعایت حقوق بشر و حقوق شهروندان به ویژه در زمینه آزادی بیان و عقاید و نظرات و آزادی فعالیت سیاسی است. زندان صرفنظر از بحثهای جامعه شناسان مبنی بر سودمندی یا زیانباری اش و اینکه در واقع موجب افزایش جرم یا کاهش آن میشود از نظر آنان که زندان را سودمند میدانند نیز وسیله ای برای کنترل جرایم و بزهکاریهای اجتماعی به شمار می آید. اما اگر این وسیله برای کنترل افکار و عقاید و ابراز مخالفتها و اعتراضات شهروندان تبدیل شود حکومت را به مسیری دشوار و غلط میبرد که به فرسایش مشروعیت آن و سرانجام شکاف عمیق ملت و دولت و... میانجامد.

خاتمی در مصاحبه خویش درباره تعداد زندانیان سیاسی در کشوری که او رییس جمهورش است به اظهارات یک خارجی استناد میکند و به نقل از لیگابوگزارشگر موضوعی کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل تعداد زندانیان سیاسی در ایران را 26 تن ذکر میکند. یاد آوری میشود که زندانیان مورد نظر لیگابوشامل زندانیان عقیدتی مانند بهاییان نیز میشود. گزارشگر قبلی حقوق بشر سازمان ملل که چند ماه پیش از لیگابو به ایران آمده بود دو تن از بهاییان را در فهرست زندانیان عقیدتی و سیاسی قرار داده و با اجازه قوه قضاییه ایران با آنان دیدار کرده بود و در گزارش به سازمان متبوعه نیز بدان اشاره کرد. به دلیل همین بی اطلاعی از آمار زندانیان است که مشاهده میکنیم برخی عوامل مطبوعاتی حامی جناح مسلط و صاحبان قدرت چنان از قلت زندانیان سیاسی مینویسد که انگار میتوان حکم (النادر کالمعدوم) را نسبت به آن جاری کرد. به همین دلیل محاسبه دقیق لازم است. زندانیان عقیدتی سیاسی دو دسته اند:

- 1- زندانیانی که صرفاً "به خاطر ابراز عقیده یا دیدگاه سیاسی خویش حتی اگر از نظر حکومت نادرست باشد زندانی شده اند و یا اینکه در تجمعات و تظاهرات سیاسی شرکت کرده و بدون زیان رساندن به اموال عمومی و حقوق دیگران فقط به اعتراض نسبت به حکومت پرداختند.
- 2- زندانیانی که در ارتباط با گروههای اپوزیسیون مسلح و یا هواداری از آنها محکوم شده اند. همه این دسته از زندانیان الزاماً دست به اقدامات خشونت بار نزده اند و ممکن است برخی به دلیل ترور یا انفجار محکوم شده باشند اما عده ای دیگر هیچ اقدام عملی و خشونت بار انجام نداده و فقط به خاطر ارتباط تشکیلاتی یا هواداری از این سازمانها زندانی شده اند.

توزیع فراوانی زندانیان بر حسب تعلق گروهی و جنسیتی به این شرح است:

افرادی که به نهوی در ارتباط با آیت الله منتظری بوده و به اتهام تبلیغ یا ارتباط با وی زندانی شده اند 158 نفر نیروهای ملی- مذهبی 20 نفر افراد مرتبط با نهضت آزادی 22 نفر جبهه دموکراتیک ایران 15 نفر دفتر تحکیم وحدت 11 نفر جبهه مشارکت 3 نفر کانون نشر حقایق اسلامی 4 نفر اخوان المسلمین 6 نفر کانون نویسندگان 2 نفر جبهه متحد دانشجویی 11 نفر و اتحادیه ملی دانشجویان 15 نفر.

از نظر صنفی یا شغلی: روزنامه نگار 30 نفر استاد دانشگاه و معلم 14 نفر محقق و نویسنده 59 نفر و روحانی 79 نفر.

تعداد زندانیان متهم به ارتباط با سازمانها یا اقدامات مسلحانه که در حال حاضر زندانی هستند در آذربایجان غربی و کردستان و تهران 99 نفر حزب دموکراتیک کردستان 49 نفر آتش سرخ 10 نفر مجاهدین خلق 17 نفر کومله 5 نفر موحدین 2 نفر راپه رین 2 نفر و مهدویت 1 نفر اعلام شده است.

البته باید توجه داشت که نه ارقام خاتمی و نه این آمار که کم و بیش به تأیید دولت ایران رسیده است را نمیتوان درست تلقی کرد و در واقع آمار زندانیان سیاسی و عقیدتی رامیابست بیش از اینها دانست. به طوری که همگان میدانند در طی چند سال اخیر از حوادث کوی دانشگاه و سالگردهای واقعه آن و اگر بخواهیم از حوادثی که در شادشهر- ساوه- قزوین- سنج- بوکان- خرم آباد- نجف آباد و حتی اخیراً در اهواز رخ داد نام ببریم در خواهیم یافت که تعداد زندانیان سیاسی و عقیدتی بیش از ارقامی است که دولت ایران برای مصون نگاه داشتن خود در جامعه بین الملل به تأیید رسانیده است. یک آمار کلی نشان دهنده آن است که از آغاز ریاست جمهوری خاتمی تا کنون نزدیک به 19450 نفر دستگیر شده اند. با توجه به این تعداد بهیچ حد اقل نیمی از این افراد را جزو زندانیان عقیدتی و سیاسی به حساب آورد که هنوز در زندانهای ایران به سر میبرند.

این آمار میتواند حکومت گران را آزار دهد و نشان دهد که کارنامه اعمال آنها امروز یا فردا سرانجام مثبت و ضبط خواهد شد. همچنان که این سنت تاریخ بوده است.

امام جمعه زن و مشکل جمهوری اسلامی

امامت و اقامه نماز دشمن شکن جمعه در امریکا توسط یک زن مسلمان اعتراضات شدیدی را در مملکت امام زمان برانگیخت. البته این خانم خیلی شانس آورده که در امریکا امام جمعه شده. امریکا همه چیزش نوبر است حتی امام جمعه اش. رییس ستاد ایمه جمعه و جمالات جمهوری اسلامی گفت که یک زن نمیتواند امام جمعه شود. زیرا اولاً" روز جمعه در امریکا تعطیل نیست. دوما" ممکن است حیض بشود. سوماً" امام جمعه زن نمیتواند تفنگ در دست بگیرد و خطبه بخواند چون جهاد برای زن حرام است. چهارماً" اگر زن امام جمعه بشود نماز مردان مسلمان اتوماتیکوار باطل خواهد شد. چرا که مردان مجبورند هنگام گوش دادن به خطبه های شیرین تر از عسل به صورت امام جمعه نگاه کنند و نگاه به نا محرم از مبطلات است. ستاد نماز جمعه امریکا پاسخ داده که اولاً" به کوری چشم منکرات و نیروهای لباس شخصی و لباس مخفی در جمهوری اسلامی مردان امریکایی بسیار نجیب و چشم پاک هستند. دوما" صحبت و حتی لاس زدن در امریکا امری عادی و مباح است. سوماً" در امریکا بر خلاف ایران همه تفنگ دارند چون آزادی وجود دارد و مثل جمهوری اسلامی نیست که افراد را فقط به جرم عشق به تفنگ اعدام کنند و بر خلاف جمهوری اسلامی که انحصار اسلحه و کشتن با تفنگ در انحصار دولت و نیروهای انتظامی است در امریکا همه کس میتوانند تفنگ داشته باشد و دیگران را بکشد. حسنی نیز ضمن اعتراض شدید گفته است که حالا گیریم که این خانم واجد شرایط تر از خودش (یعنی جناب حسنی) باشد. ولی تکلیف شعار مرگ بر امریکا که در نظام جمعه ها سر میدهند چه میشود؟! ستاد نماز جمعه امریکا جواب داده : حسنی جان تو به فکر نماز جمعه ارومیه باش و غصه ما را نخور چون در نماز جمعه های امریکا شعار مرگ بر جمهوری اسلامی رایج است. البته حسنی تهدید کرده است که اگر شورای ایمه جمعه و جمالات به این خانم به اندازه امام جمعه های فرد حقوق پریاخت کند جمهوری اسلامی باید به امریکا اعلان جنگ دهد.

البته این نکته که در ایران دیگر کسی برای صحبت های امام جمعه تره هم خورد نمیکند و در امریکا تازه به فکر امام جمعه آن هم از نوع زن شده اند جای بسی تأمل دارد.

از: مسعود رواسی